

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»

на тему: «Стратегічні напрями зростання прибутку підприємства
(на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)

Виконавець:

студент факультету ЦЗВФН

Соловійов Владислав Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна

(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Одеса 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА, ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	
1.1. Сутність, значення і функції прибутку на підприємстві	6
1.2. Чинники та стратегічні підходи до зростання прибутку підприємства.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	
2.1. Характеристика діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».....	19
2.2. Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».....	27
2.3. Динаміка прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».....	41
РОЗДІЛ 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» В СТРАТЕГІЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....	58
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний розвиток вітчизняних підприємств є непростим завданням, оскільки військові дії, що відбуваються на території України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації ставлять під загрозу діяльність будь-якого підприємства.

Тому важливого значення набуває можливість нормального функціонування, збереження конкурентних позицій на ринках збуту та можливість нарощувати прибуток підприємства.

Прибуток підприємства є важливим показником результативності діяльності, джерелом інвестування розвитку підприємства та основною суб'єктивною метою діяльності підприємницьких структур.

На рівні держави сумарний прибуток кожного підприємства є основою для формування державного бюджету, основою для формування фінансів держави, банківських активів, джерелом інвестування державних проєктів.

На рівні пересічного підприємства зростання обсягу прибутку відкриває перспективи для можливості інвестування в інноваційні проєкти, в придбання сучасних видів приладів та устаткування, в освоєння нових енерго- та ресурсозберігаючих технологій.

Прибуток підприємства також є джерелом фінансування життєдіяльності об'єднаних територіальних громад та регіонального розвитку, він виступає важливим чинником забезпечення добробуту як працівників окремого підприємства, так і чинником забезпечення соціальних виплат для регіонів та держави.

Метою роботи є дослідження стратегічних напрямів зростання обсягу прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- дослідження економічної сутності прибутку підприємства на основі вивчення різних підходів до трактування даної економічної категорії;
- надання характеристики діяльності об'єкта дослідження та його

конкурентного становища;

- аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» в динаміці останніх років;
- дослідження тенденцій у зміні показників прибутку даного підприємства;
- аналіз факторів, що впливають на прибутковість діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- розробка та обґрунтування заходів, спрямованих на підвищення рівня прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єктом дослідження в роботі є ТОВ «Телекарт-Прилад», провідний національний виробник сучасних цифрових засобів зв'язку.

Предметом дослідження роботи є виробничо-господарська діяльність об'єкта дослідження та напрями підвищення прибутку досліджуваного підприємства.

Методи дослідження. В роботі використані наступні методи:

- теоретичного узагальнення – для дослідження економічної сутності прибутку підприємства, чинників його зростання та стратегічних напрямів підвищення прибутковості діяльності;
- методи статистичного спостереження – для аналізу показників діяльності підприємства та перспектив його розвитку;
- графічний метод – для візуалізації та ілюстрації статистичних матеріалів і схематичного представлення теоретичних і практичних положень кваліфікаційної роботи;
- методи наукової абстракції та прогнозування – для розробки заходів та рекомендацій щодо зростання обсягів прибутку досліджуваного підприємства.

Інформаційна база. Джерелами інформації стали наукові публікації і монографічні видання вітчизняних і закордонних вчених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій і досліджень, статистична інформація Державного комітету статистики України та

Головного управління статистики в Одеській області, періодична та навчальна література, дані фінансової звітності підприємства в динаміці останніх років (№1 – Баланс; №2- «Звіт про фінансові результати») та інші статистичні матеріали щодо діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».

Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що висновки і рекомендації кваліфікаційної роботи, застосовані в практичних заходах, сприяють зростанню обсягу прибутку ТОВ «Телекарт-Прилад».

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню стратегічним перспективам зростання обсягу прибутку в ТОВ «Телекарт-Прилад». У першому розділі роботи визначено значення та економічну природу прибутку підприємства, основні методики розрахунку різних видів прибутку.

Другий розділ кваліфікаційної роботи містить характеристику досліджуваного підприємства, аналізування основних техніко-економічних показників діяльності підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Аналізування зазначених показників свідчить про наявність позитивних тенденцій щодо збільшення обсягу реалізації ТОВ «Телекарт-Прилад» на 271,59 %. Спостерігається також суттєве збільшення повної собівартості реалізованої продукції даного підприємства на 266,32 %.

Однак переважання темпів зростання обсягів реалізації над темпами зростання повної собівартості продукції призвело до значного збільшення прибутку від реалізації продукції на 341,67 %.

Позитивними тенденціями є зростання виробітку на 1 працівника (+108,71%) та зменшення витрат на 1 грн. реалізованої продукції (-1,41%), що свідчить про ефективність системи управління на підприємстві.

Фондоозброєність та фондівіддача як важливі показники ефективності використання основних виробничих фондів також мають позитивну тенденцію до зростання протягом періоду дослідження.

Чисельність промислово-виробничого персоналу має тенденцію до зростання протягом періоду аналізування на 78,04 %. Фонд оплати праці також зростає протягом усього періоду аналізування на 135,71%. Разом із зростанням фонду оплати праці відбувається і зростання середньомісячної заробітної плати 1 працівника на 32,33 %.

Позитивним є зростання продуктивності праці за період дослідження: з 652,95 тис. грн. в 2018 році до 1362,8 тис. грн. в 2022 році (в цілому на 108,71%).

Аналізування показників прибутку показує, що валовий прибуток від реалізації продукції також зростає протягом усього періоду аналізування на 194,43 %. Спостерігається також суттєве зростання повної собівартості реалізованої продукції протягом усього періоду аналізування на 266,3 %, що стало наслідком зростання собівартості реалізованої продукції та адміністративних витрат.

Однак переважання темпів збільшення обсягів чистого доходу від реалізації продукції над собівартістю призвело до значного зростання чистого прибутку від реалізації продукції на 341,67 %.

Разом із зростанням чистого прибутку від реалізації продукції спостерігаємо зростання інших операційних доходів на 469,41 % та інших операційних витрат на 1491,80 %. Однак таке збільшення не мало суттєвого негативного впливу на фінансові результати від операційної діяльності. Зростання прибутку від операційної діяльності відбулось в цілому на 215,65 %.

Внаслідок зростання фінансового результату від операційної діяльності (прибутку) та прибутку від фінансової діяльності спостерігається зростання балансового прибутку (фінансового результату до оподаткування) на 242,19 %. Чистий прибуток збільшився за досліджуваний період на 249,09 %.

Внаслідок зазначених вище тенденцій спостерігаємо зростання рентабельності реалізованої продукції на 20,59 % у 2022 році до рівня показника 2018 року та зростання рентабельності виробництва на 34,57 %.

Дослідження за допомогою факторного аналізу впливу різних видів факторів на зміну показника прибутку від реалізації продукції показало, що позитивний вплив на зміну прибутку мали такі фактори як зміна продуктивності праці та зміна частки прибутку в реалізованій товарній продукції. Негативний вплив на зміну обсягу прибутку мала зміна чисельності промислово-виробничого персоналу.

Проведене в кваліфікаційній роботі дослідження показує прибутковість діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад». Разом з тим, враховуючи постійні

тенденції до зростання вартості енергетичних, матеріальних та інших видів ресурсів виникає ризик до значного зростання собівартості продукції та витрат підприємства. Тому важливого значення набуває формування стратегічних напрямів забезпечення прибутковості діяльності підприємства в середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Нами розроблені та обґрунтовані заходи щодо зростання обсягу прибутку досліджуваного підприємства:

- Удосконалення діяльності маркетингової служби підприємства.
- Оновлення устаткування у випробувальному центрі (випробувальній лабораторії) підприємства.

Реалізація запропонованих заходів в діяльність ТОВ «Телекарт-Прилад» дозволить отримати зростання обсягу прибутку підприємства у розмірі 7108,27 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
2. Бланк И.А. Управление прибылью. К.: «Ника-Центр», 2007. 768 с.
3. Бершадська І. І., Тульчинська С. О. Методи управління прибутком підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. №20. С.181–188.
4. Богацька Н.М. Прибуток підприємства: його роль, формування та резерви збільшення в умовах ринкової економіки. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 9, 2019. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7253> (дата звернення 15.01.2023).
5. Богацька Н.М., Кузьменко М.М. Прибуток підприємства як рушійна сила функціонування ринкової економіки. *Вісник ХНУ*. № 2, 2018. С.102-105.
6. Богацька Н. М., Кричевська О. А. Організаційно-економічний механізм забезпечення прибутковості підприємства. *Молодий вчений*. 2016. №12. С. 655-658.
7. Гайбура Ю. А., Загнітко Л. А. Прибутковість підприємства: поняття, фактори, резерви. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. №24 (2). С. 99–104.
8. Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. *Молодий вчений*. 2016. № 1 (28). С. 40–43.
9. Добровольська О.В., Терещенко В.О. Резерви підвищення прибутковості підприємства в умовах ринку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. Випуск 2. С. 194-197.
10. Духновська Л. М., Павлов В. С. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 17, частина 1. 2018. С. 100-102.

11. Каминський П.Д. Прибуток та рентабельність як показники ефективності діяльності підприємства. *Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського*. 2016. №1.64. С.160–167.
12. Кривицька О.Р. Формування прибутку підприємств у ринкових умовах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит». Тернопіль, 2010. 20 с.
13. Кудренко Н. В., Маслюченко Д. І. Формування та розподіл прибутку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. Вип. 20. 2017. С. 182–185.
14. Майборода О. Є., Сукрушева Г. О. , Куліш Є. В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 310–313.
15. Мардус Н.Ю., Корсунова К.Ю. Теоретичні і методичні підходи до визначення фінансового результату в обліку і аудиті. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 8. 2016. С. 873–875.
16. Мелень О.В., Холондач Ю.Ю. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. *Вісник Нац. техн.ун. «ХПІ». Темат. вип. «Технічний прогрес і ефективність виробництва»*. № 25 (1134). 2015. С. 123–126.
17. Мурашко А. В., Думенков В. В. Формування і розподіл прибутку на підприємстві. *Науковий вісник УМО «Економіка та управління»*. № 1. 2016. С. 112-114.
18. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. *Молодий вчений*. 2017. №2 (42). С.299–303.
19. Жадько К.С., Котенко В.С. Теоретико-методичні підходи до формування прибутку підприємства і шляхів його збільшення. *Молодий вчений*. № 10(37). 2016. С. 373-376.
20. Павлюк І. О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 1. С. 84-88.

21. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976> (дата звернення 17. 10. 2023).
22. Павлишенко М.М., Сивуля Л.А. Значення прибутку підприємства в ринковій економіці. URL: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2007/17_4/172_Pawlyshenko_17_4.pdf (дата звернення 15.10. 2023).
23. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии (Предисл. Ф. Энгельса, пер. И.И. Скворцова-Степанова). Т. 1. Кн. 1. Процесс производства капитала. Москва : Политиздат, 1969. 907 с.
24. Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета / Э.С. Хендриксен, М.Ф. Ван Бреда: пер. с англ.; под ред. проф. Я.В. Соколова. Москва: Финансы и статистика, 2000. 576 с.
25. Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств : підруч. Львів : Магнолія Плюс, 2006. 367 с.
26. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 488 с.
27. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. Київ : ЦУЛ, 2002. 496 с.
28. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 25–37.
29. Фінансове планування і управління на підприємствах : навч. посіб. / Г.А. Семенов [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
30. Шваб Л.І. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ : Каравела, 2007. 584 с.
31. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент : підруч. Київ : Знання, 2006. 439 с.

32. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств : навч. посібник. Київ : Кондор, 2007. 400 с.
33. Сябер Є. О. Фактори формування прибутку підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 6. С. 431- 435.
34. Данілов О. Д., Паєнтко Т. В. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 256 с.
35. Коваленко А.М. Фінансова звітність та аналіз фінансового стану підприємства. Навч. посіб. Дніпропетровськ: ВКК «Баланс-груп», 2007. 240 с.
36. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Знання, 2012. 341 с.
37. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Знання. 2012. 464 с.
38. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. Фактори впливу на формування прибутку підприємств. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, №14. 2019. С. 81–86.
39. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*. 2016. №3. С. 189–192.
40. Джеджула В. В. Визначення резервів збільшення прибутку від енергозберігаючих заходів. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2012. Вип. 11. Ч. 2. С. 198-200.
41. Єпіфанова І. Ю., Гуменюк В. С. Фактори зростання прибутку підприємства. *Молодий вчений*. 2016. № 7. С. 46-49.
42. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с.
43. Янковий О.Г., Кошельок Г.В. Фактори формування прибутку підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр.* Одеський держ. екон. ун-т. Одеса. Вип. 43 (3). 2011. С. 298-305.

44. Семенова В.Г., Семенова К.Д. Використання моделей одного часового ряду для прогнозування економічних показників у сучасних умовах. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Випуск 3 (26). С. 334-341.

45. Семенова В.Г. Інноваційний розвиток підприємств в контексті диверсифікації діяльності. *Вісник соціально-економічних досліджень* : зб. наук. праць. Одеський національний економічний університет. 2019. № 2-3 (70-71). С. 219-226.

46. Semenova V. Financial support for formation of intellectual capital of enterprise. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. Том 1 (24). С. 190-195.

47. Рибалка П. М. Залежність процесу формування стратегії підприємства від його життєвого циклу. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2012_18_1/Rybalka.pdf

48. Скалюк Р. В. Економічний механізм управління фінансовими результатами господарської діяльності промислових підприємств підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Р. В. Скалюк. Хмельницький. 2012. 20 с.

49. Николишин С. Є. Особливості стратегічного управління прибутком підприємства. Матеріали міжнарод. конф. «Актуальні питання менеджменту та маркетингу» 17-18 березня 2017 р. Херсон : Видавничий дім "Гельветика", 2017. С. 66-70.

50. Офіційний сайт ТОВ «Телекарт-Прилад». URL: <https://telecard.odessa.ua/o-kompanii/> (Дата звернення 17.11.23)

51. URL: (<https://spectrolab.com.ua/ua/p523385416-klimaticheskaya-kamera-teplo.html>) (Дата звернення 10.12.23)